

Aplinkos apsaugos agentūrai
El. p. aaa@gamta.lt

2023-04-14 Nr. 23-495
Į 2022-12-23 Nr. (30-2)-A4E-14282

**DĖL PAPILDYTOS UAB „BIONALIS“ ŠEŠIŲ VĖJO ELEKTRINIŲ
MARIJAMPOLĖS SAV., MARIJAMPOLĖS SEN., KIŽIŲ, KUKTŲ IR GUDINĖS
K.STATYBOS IR EKSPLOATAVIMO ATRANKOS DĖL POVEIKIO APLINKAI
VERTINIMO INFORMACIJOS**

Teikiame pagal pastabas pataisytą ir papildytą UAB „Bionalis“ planuojamos ūkinės veiklos – šešių vėjo elektrinių Marijampolės sav., Kižių, Kuktų ir Gudinės k. statybos ir eksploatavimo informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo. Žemiau pateikiamos pastabos ir atsakymai į jas.

Aplinkos apsaugos agentūros pastabos:

1. Atrankos informacijos 22 psl. (13.1 skyrius „Triukšmas“) nurodyta, kad „blogiausias variantas prognozuojamas pastačius Vestas V172, kai stiebo aukštis 120 m, o skleidžiamas triukšmo lygis 106,9 dBA (didžiausias skleidžiamas triukšmo lygis)“. Atrankos informacijoje nurodyti ne visi vėjo elektrinės techniniai parametrai (nominali galia, rotorius, skersmuo), kurie buvo naudojami atliekant triukšmo sklaidos skaičiavimus. Prašome patikslinti duomenis ir nurodyti visus vėjo elektrinės techninius parametrus, kurie buvo naudojami triukšmo sklaidos skaičiavimuose.

Atsakymas. Atrankos dokumente ši informacija yra pateikta. Modeliavimo metu naudoti šie įvesties duomenys: VE padėtis plane, žemiausias galimas stiebo aukštis, maks. keliamas triukšmo lygis, VE vertinamos kaip taškiniai triukšmo šaltiniai. Kiti parametrai triukšmo modeliavimo metu nėra naudojami.

2. 2 lentelėje pateiktas rotorius skersmuo – nuo 175 m, tačiau kitose Atrankos informacijos dalyse rotorius skersmuo nurodomas „iki 175 m“. Prašome ištaisyti šią techninę klaidą.

Atsakymas. Atrankos dokumentas pataisytas.

3. Prašome patikslinti informaciją apie elektros kabelių tiesimo poveikį Valčiuvos upei. Nėra informacijos ar kabelio linija per paviršinio vandens telkinį bus tiesiama uždaru prastūmimo būdu, ar upės vaga bus pažeidžiama kasant atviru būdu.

Atsakymas. Kabelis per Valčiuvos upę planuojamas kryptiniu pragręžimo metodu, tai yra tiesiama uždaru prastūmimo būdu. Upės vaga nebus pažeidžiama, kasimas atviru būdu nenumatomas. Aplinkos komponentams neigiamas poveikis šiuo aspektu nenumatomas (želdinių kirsti nereikia, derlingasis dirvožemio sluoksnis darbų vietoje bus nuimamas ir sandėliuojamas, po statybos darbų panaudojamas vietos rekultivacijai). Su kabeliavimu susiję darbai ir tikslios priemonės bus detalizuotos techniniame projekte.

4. Jeigu planuojama įrengti naują transformatorinę, tuomet prašome pateikite informaciją apie planuojamus atliktus darbus, įvertinkite galimą poveikį aplinkos komponentas ir visuomenės sveikatai, numatykite poveikį mažinančias priemones.

Atsakymas. Transformatorinės triukšmas įvertintas remiantis viešai prieinamomis skaičiuoklėmis.

Vadovaujantis Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos parengtu Triukšmo vertinimo ir valdymo modeliu (2013 m.), PŪV triukšmo sklaidimo skaičiavimų rezultatai gali būti pateikiami arba kaip triukšmo kontūrų žemėlapiai arba kaip skaitiniai duomenys, apskaičiuoti atskiruose triukšmo įvertinimo taškuose. Planuojamos TP skleidžiamo triukšmo įvertinimui pasirinktas pastarasis būdas - skaičiavimo būdu nustatomas koku atstumu nuo triukšmo šaltinio pasiekiamas HN 33:2011 nustatytas didžiausias leidžiamas triukšmo ribinis dydis.

Planuojama pastatyti vieną 30/110 kV transformatorinės pastotę TP (pridedamas planas 14 priede), kurio skleidžiamo garso galios lygis yra nurodytas 2 m atstumu nuo tiriamojo objekto (65 dBA). TP techninis pasas pateiktas 3 priede.

Artimiausia gyvenamos sodybos aplinka (Kuktų g. 43, Baraginė) nutolusi ~160 m atstumu nuo TP, remiantis viešai prieinamomis skaičiuoklėmis, [https://noisetools.net/barriercalculator?source=\[4.7,500,90.5\]&receiver=\[1.5,167\]&barrier=\[0\]&G=1,2&display=2](https://noisetools.net/barriercalculator?source=[4.7,500,90.5]&receiver=[1.5,167]&barrier=[0]&G=1,2&display=2) garso slėgis už 160 m bus 30,2 dB(A), dėl šios priežastis viršijimų visais paros periodais nebus. Skaičiavimais nustatyta, kad viršijimų nuo pastotės nebūtų už 39 metrų. Atrankos informacija papildyta.

5. Prašome pateikite informaciją apie žemės sklypo (unikalus Nr. 5114-0003-0024) pagrindinę naudojimo paskirtį ir statinio naudojimo paskirtį (gyvenamoji ar kt.), kurių koordinatės - LKS-94 X – 6050393, Y – 466066. Jeigu šis sklypas ar pastatas yra gyvenamosios paskirties, tuomet prašome juos įvertinti triukšmo ir šešėliavimo sklaidos vertinimuose.

Atsakymas. Remiantis registrų centro duomenimis (pridedamas RC išrašas 13 priede), sklype jokių statinių nėra, o sklypas yra žemės ūkio paskirties. Žemės sklypo plotas: 22,8111 ha. Sklype esantis pastatas neregistruotas.

6. Atrankos informacijos 24 psl. nurodyta, kad „640 m atstumu patenka tik viena gyvenama sodyba adresu Marijampolės sav., Marijampolės sen., Gudinės k., Karklų g. 10, todėl prieš gaunant statybos leidimą, būtina gauti gyventojų sutikimą, arba VE6 maksimalus stiebo aukštis turi būti 147 m“. Prašome pagrįskite, kodėl parinktas būtent 147 m vėjo elektrinės bokšto aukštis, kada nereikia gauti sodybos savininko sutikimo, nes į 588 m (4x147 m=588 m) atstumą nuo vėjo elektrinės (Nr. 6) patenka dalis gyvenamojo namo (Marijampolės sav., Marijampolės sen., Gudinės k., Karklų g. 10), todėl tokiu atstumu reikalinga gauti sodybos savininko sutikimą. Prašome patikslinti duomenis.

Atsakymas. Informacija patikslinama. Būtina gauti gyventojų sutikimą, arba VE6 maksimalus stiebo aukštis turi būti 144 m. Kita vertus, užsako teigimu, VE aukštis statybų metu neviršys 133 m, (133*4=532 m), dėl šios priežasties, sutikimai bet koku atveju nebus reikalingi. Atrankos informacija patikslinta, patikslinus maks. galimą aukštį.

7. Atrankos informacijos 36 psl. nurodytas neteisingas atstumas iki artimiausio visuomeninio objekto – Patašinės universalus daugiafunkcinis centras, Nausupės skg. 4, Patašinės k., Marijampolės sen., Marijampolės sav. Prašome patikslinti šią informaciją.

Atsakymas. Informacija patikrinta. Remiantis regia.lt 2023 m. informacija atrankos dokumente pateiktas teisingas atstumas, kad iki Patašinės universalaus daugiafunkcinio centro (Patašinės darželio) nuo artimiausios VE yra ~4 km. Pridedama regia.lt ištrauka su nurodytu atstumu, žiūr. 11 pav.

Pastaba. Viešai prieinamais duomenimis nurodyta, kad anksčiau Baraginėje buvęs ir artimiausias planuojamoms VE visuomeninis pastatas – Marijampolės „Ryto“ pagrindinės mokyklos Baraginės pagrindinio ugdymo skyrius yra uždarytas (šaltinis Lietuvos Respublikos bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarka 2001–2016 metais, https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/10/Mokyklų-tinklo-pertvarka_.pdf).

8. 52 psl. nurodoma, kad artimiausios saugomos rūšys yra baltieji gandrai (*Ciconia ciconia*), kurių lizdavietės yra apie 1,4-1,95 km atstumu nuo planuojamų vėjo elektrinių, tačiau pagal 23 pav. ir 9 priedo duomenis artimiausia baltųjų gandrų lizdavietė nuo planuojamos vėjo elektrinės (VE6) yra nutolusi apie 670 m atstumu. Prašome patikslinti šią informaciją.

Atsakymas. Atrankos dokumentas pataisytas.

9. Detalizuokite PŪV sprendinių atitiktį Marijampolės savivaldybės bendrojo plano (toliau -Bendrasis planas), patvirtinto Marijampolės savivaldybės tarybos 2017-09-25 sprendimu Nr. 1-229 „Dėl Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“, sprendiniams. Pavyzdžiui, Bendrojo plano 64 psl. nurodyta, kad „vėjo jėgainių statyba negalima gamtinio karkaso teritorijose ir jo vizualinės apsaugos zonose“. Pažymėtina, kad didžioji dalis PŪV patenka į gamtinio karkaso teritoriją. Prašome patikslinti duomenis.

Atsakymas. Dėl gamtinio karkaso yra gautas Marijampolės savivaldybės raštas – patvirtinimas, 2023-01-13 SA-453 (12.25 E), kad vystomas Projektas neprieštarauja Bendrojo plano sprendiniams ir numatyta veikla – šešių vėjo elektrinių statyba yra galima rajoninės svarbos silpno geoekologinio potencialo (S3) agrarines takoskyras sudarančiame Gudinės–Meškėnų–Paluobiškių arealo teritorijoje. PŪV organizatoriaus užklausa ir Savivaldybės atsakymas-patvirtinimas pateiktas atrankos 11 priede.

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, gavusi šį Marijampolės savivaldybės raštą – patvirtinimą, pateikė Natura 2000 reikšmingumo išvadą 2023-03-31 Nr. V3-540, kad PŪV įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti PŪV poveikio aplinkai vertinimo. Išvada pridedama atrankos 12 priede.

10. Atrankos informacijos 65 psl. nurodyta, kad „nustatyta suminė 48,11 ha bendro ploto viršnorminė triukšmo zona 45 dBA“. Suminiai triukšmo sklaidos skaičiavimai nebuvo atliekami. Prašome patikslinti duomenis pagal kokius triukšmo sklaidos skaičiavimus pateikiami aukščiau minimi duomenys.

Atsakymas. 48,11 ha t.y. bendra visų šešių VE viršnorminių triukšmų zonų suma. Kiekviena VE turi atskirą viršnorminę triukšmo zoną, o bendra jų suma lygi 48,11 ha. Triukšmo modeliavimas atliktas analizuojant visas VE vienu metu, todėl tai yra suminiai skaičiavimai. Analizuojant kiekvieną VE atskirai, tikėtina jog kiekvienos viršnorminė triukšmo zona būtų mažesnė, o bendra suminė triukšmų zonų suma, taip pat būtų mažesnė. Atrankos informacija pateikta teisingai.

11. 24.2 p. apibendrinančioje išvadoje nurodyta, kad „paukščių ir šikšnosparnių monitoringas bus vykdomas vėjo jėgainių įrengimo periodu, o po šio etapo monitoringas bus tęsiamas 3 pirmuosius vėjo jėgainių darbo metus, o praėjus 5 metams po paskutinių stebėjimų – bus tęsiamas dar 1 metus“. Vadovaujantis Lietuvos ornitologų draugijos su partneriais – Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendinto projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos“ (toliau – VENBIS), metodine priemone „Poveikio paukščiams ir šikšnosparniams monitoringo programų standartų vėjo elektrinių parkuose parengimas“, tarp rekomenduotinių monitoringo tyrimo periodų yra nurodytas mažiausiai vienerių metų iki statybos pradžios periodas. Atsižvelgiant į tai, prašome patikslinti 24.2 p. apibendrinančią išvadą.

Atsakymas. Atrankos dokumentas pataisytas.

12. Kadangi PŪV planuojama 3,4 km atstumu nuo Žuvinto biosferos rezervato, kuris įtrauktas į Pasaulinį UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ biosferos rezervatų tinklą, todėl prašome numatykite poveikį mažinančią priemonę, kad bus numatytos sąlygos, užtikrinančios galimybę nepriklausomiems mokslininkams patekti į vėjo elektrinių parko teritoriją ir montuoti mokslinę stebėsenos įrangą statybų metu, prieš statybas ir jau pastačius vėjo elektrinių parką. Nepriklausomų mokslininkų patekimas į minėtą teritoriją nebus ribojamas. Šių mokslininkų atliekami moksliniai tyrimai leis nustatyti vėjo elektrinių daromą poveikį paukščių migracijos keliams ir maitinimosi vietoms (pridedamas Lietuvos Nacionalinės UNESCO komisijos raštas „Dėl mokslinių tyrimų užtikrinimo šalia Žuvinto biosferos rezervato“).

Atsakymas. Atrankos dokumentas papildytas (pateikta 33 punkte), taip pat įtraukos ir papildomos su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba suderintos priemonės.

13. Prašome papildyti informaciją dėl PŪV galimo poveikio saugomoms teritorijoms ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms. Informuojame, kad, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 12 straipsnio nuostatomis, kreipėmės į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos (toliau – VSTT) su prašymu pagal kompetenciją suteikti tarnybinę pagalbą ir įvertinti ar reikalinga nustatyti PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumą. Informuojame, kad VSTT 2022-12-21 raštu Nr. V3-1781 (rašta pridedame) informavo, kad, vadovaujantis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo 30 punkto nuostatomis, PŪV organizatorius turi kreiptis į VSTT dėl PŪV poveikio teritorijoms reikšmingumo nustatymo. Prašome papildytoje atrankos informacijoje pateikti PŪV poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadą.

Uždaroji akcinė bendrovė „Ekostruktūra“, Raudondvario pl. 288A-9, LT-47164 Kaunas, tel. +370 607 23980, el. p. info@ekostruktura.lt, www.ekostruktura.lt, duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304230247, PVM kodas LT100010120715

Atsakymas. Buvo kreiptasi į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą dėl PŪV poveikio teritorijoms reikšmingumo nustatymo ir gauta Natura 2000 reikšmingumo išvada 2023-03-31 Nr. V3-540, kad PŪV įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti PŪV poveikio aplinkai vertinimo. Išvada pridedama atrankos 12 priede. PAV atrankos dokumentas papildytas reikšmingume numatytais papildomomis priemonėmis.

Pridedamas papildytas atrankos dokumentas pdf ir word formatais.

Direktorė

Ona Samuchovienė

Direktorė Ona Samuchovienė el. p. o.samuchoviene@ekostruktura.lt, tel. +370 607 23980, mob. +370 676 08277

Aplinkosaugos vadovas Darius Pratašius El. p. darius.pratasius@ekostruktura.lt, mob. +370 862 615 983